

Ohje henkilökunnalle - Painehaavan hoito

Painehaava on paikallinen vaurio iholla tai sen alla olevassa kudoksessa. Vaurion on aiheuttanut paine, ihon venyntyminen, hankaus ja/tai nämä yhdessä.

Luokittelu (EPUAP)

1. aste: Ehjän ihoalueen punoitus, joka ei häviä asentoa muutettaessa ja paineen poistuttua ihoalueelta. Myös ihon värin muutos, kuumotus, turvotus sekä ihon ja ihonalaisen kudoksen kovettuminen voivat olla merkkejä painehaavasta.

2. aste Osittainen ihovaurio tai ihon rikkoutuminen, joka ulottuu epidermikseen, dermikseen tai molempiin saakka. Haava on pinnallinen, hiertymä tai rakkula.

3.aste: Ihon syvimpiin kerroksiin asti ulottuva vaurio, jossa ihonalainen kudokse on vaurioitunut tai nekroosissa. Haava saattaa ulottua alla olevaan lihaksen peitinkalvoon eli faskiaan saakka, mutta ei lihakseen.

4.aste: Laaja ihokudoksen tuho, jossa on nekroosia tai vaurio ulottuu lihakseen, luuhun tai jänteisiin. Kudokse vaurio saattaa olla pahempi ihon syvemmissä kerroksissa kuin sen pinnassa, epidermiksessä, on havaittavissa.

- nekroottista, koko ihon tai kudoksen vauriota, ei luokitella
- haavan paranemista ei kuvata luokituksella

Arviointi

- sijainti, luokitteluaste, koko, haavapohjan kudoksen arviointi, erityis, kipu ja haavaa ympäröivän ihon arviointi sekä mahdollisesti onkalohaavat
- arvioidaan säännöllisesti, jokaisen haavasidoksen vaihdon yhteydessä
- painehaavan riskien arviointiluokitus esim. Braden
- vajaaravitsemuksen riskin arviointi esim. NRS 2002
- haavakivun arviointi VAS 1-10 luokituksella

Hiertymä ei ole painehaava. Huomioitava myös kosteusvaurion ja painehaavan eron tunnistaminen.

Kudoksen kuormituksen muuttaminen

1. vaihtamalla potilaan asentoa
2. käyttämällä paineenpoistoon käytettäviä välineitä

1. Kudosten kuormituksen muuttamisen tulee olla ympärivuorokautista potilaan ollessa vuoteessa tai tuolissa. Potilaan kääntämistä painehaavan puolelle tai suoraan luisen ulokkeen päälle tulee välttää. Vaihda potilaan asentoa säännöllisin väliajoin.

2. Viscoelastinen eli polyuretaanipatja/tyyny, ilmakenno patja/tyyny (matalan ja keskinkertaisen riskin potilaalle), moottoroidut dynaamiset ilmakennopatja/tyyny (korkean ja erittäin korkean riskin potilaalle).

Konservatiivinen hoito/Leikkaushoito

Katso haavan paikallishoito.